

Cançons i danses del Lluçanès

2026-2027

Continguts: Consorci del Lluçanès i Centre de Recursos Pedagògics
amb la col·laboració d'Eva Boixadé i Gemma Bou

Correcció: Alba Vilches

Disseny i maquetació: Eva Font

Impressió: Winihard Gràfics

..... **DADES PERSONALS**

Espai reservat per a la teva fotografia o per fer-hi un autoretrat.

NOM

COGNOMS

CORREU ELECTRÒNIC

ADREÇA

POBLACIÓ

TELÈFON

ESCOLA

.....CALENDARI CURS 2026-2027.....

SETEMBRE 26

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

OCTUBRE 26

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

NOVEMBRE 26

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

DESEMBRE 26

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

GENER 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FEBRER 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

MARÇ 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ABRIL 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MAIG 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

JUNY 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

JULIOL 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

AGOST 27

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

... L'ANIVERSARI DELS MEUS COMPANYS I COMPANYYES ...

GENER

FEBRER

MARÇ

ABRIL

MAIG

JUNY

JULIOL

AGOST

SETEMBRE

OCTUBRE

NOVEMBRE

DESEMBRE

..... PRESENTACIÓ

Benvinguts i benvingudes a un curs de ritme i tradició!

Ja teniu a les mans la vostra nova companya de viatge per a aquest curs escolar. Però, compte, perquè aquesta no és una agenda qual-sevol: és una porta oberta als sons, a les veus i a les places del nostre territori.

Cada mes us rebrà amb una **cançó tradicional** que podreu llegir, cantar i fins i tot escoltar. A mesura que passin les setmanes, anireu descobrint els secrets que amaguen aquestes lletres: paraules antigues que parlen de la vida i l'amor, emocions profundes i paratges del nostre territori que us faran estimar encara més la nostra terra. Al principi de cada trimestre trobareu una portada de color amb els noms de les cançons que descobrireu.

A l'agenda també hi trobareu el batec de les nostres **festes majors**, amb els seus gegants i danses característiques. Però el millor de tot és la sorpresa final: si arrenqueu les pàgines de l'agenda i deixeu només les pàgines de les deu cançons, danses i informació del final, haureu creat el vostre propi **cançoner del Lluçanès** per guardar-lo per sempre.

Prepareu la motxilla, afineu la veu i escalfeu els peus per ballar.

Que tingueu un curs fantàstic i ple de música!

Primer trimestre

SETEMBRE

**Sardana
del Lluçanès**

OCTUBRE

La Porqueirola

NOVEMBRE

La presó de Lleida

DESEMBRE

El cant del ocells

..... **NOTES**

SETEMBRE

..... SARDANA DEL LLUÇANÈS

Ovidi Cobacho

Da - munt d'u-na gran pla - na so - ta el cel pro - mès, al

6 cor de Ca - ta - lu - nya s'al - ça el Llu - ça - nès. Ter-ra en - dins de

11 bos - cos i ri - e - res que fes - te - ja la mai -

16 -na - da, ter - ra vi - va d'ar - rels an - ces - trals, es -

21 -tol de bells pa - rat - ges d'a - mor cons -

26 1. -tant. 2. Cants de jo - ia, cants de

31 goig i vi - da, en - to - nem can - tai - res per ca - mins i

36 prats. Llu - ça - nès be - lla co -

41 -mar - ca, n'ets pu - bi - lla del meu cor,

46 ta ver - dor per - fu - ma l'ai - re com bell

51
cant de ros - si - nyol ets gen - til i en - ci -

57
-se - ra, ets cu - ru - lla d'il - lu - sions, tes cos -

63
tums guar - des sem-pre ge - lo - sa com el més pre - uat tre -

69
-sor. Pe - ra - fi - ta, San-ta Eu - là - lia, O - ris - tà, O - lost i Al -

74
pens, Sant Fe - liu, Sant A - gus - ti, Sant Bar - to - meu i Sant - ta Creu; Sant Mar -

79
- tí, Sant Boi, Llu - ça i Prats de Llu - ça - nès; So - bre - munt, San - ta Ma -

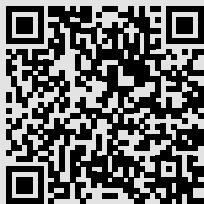
84
- ri - a de Mer - lès! Pe - ra - fi - ta, San-ta Eu - là - lia, O - ris -

89
- tà, O - lost i Al - pens, Sant Fe - liu, Sant A - gus - ti, Sant Bar - to - meu i Sant - ta

94
Creu; Sant Mar - tí, Sant Boi, Llu - ça i Prats de Llu - ça - nès; So - bre -

99
- munt, San - ta Ma - ri - a de Mer - lès! Vis - ca el Llu - ça - nès!

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

SETEMBRE 2026

7 dilluns

8 dimarts

LA TORRE D'ORISTÀ **FESTA MAJOR**

9 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30

10 dijous

11 divendres

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

SANT FELIU SASSERRA **FESTA MAJOR**

12 dissabte

13 diumenge

AL LLUÇANÈS COMENCEM EL CURS CELEBRANT DIFERENTS FESTES MAJORS, I A LES FESTES MAJORS ES BALLEN DANSES!

TREURE BALL

Festa Major (11 de setembre)
i St. Pere Almató (últim diumenge d'agost)

Plaça Major de St. Feliu Sasserra

Els gegants de St. Feliu Sasserra, el Feliu i la Magdalena, surten a ballar la dansa!

SETEMBRE 2026

14 dilluns

SANTA CREU DE JUTGLAR **FESTA MAJOR**

15 dimarts

16 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

						6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

17 dijous

18 divendres

19 dissabte

FIXA'T EN...
la portada de setembre

20 diumenge

De què parla?

La sardana menciona el vent,
la terra i el paisatge de la comarca.

ACTIVITAT

Si escoltes bé i tanques els ulls, pots imaginar els pins,
sentir la seva olor i veure el bonic entorn del Lluçanès.

Gràcies a **Ovidi Cobacho**, el compositor, podem gaudir d'aquesta
sardana que ens agermana!

SETEMBRE 2026

21 dilluns

DIA MUNDIAL DE LA PAU

22 dimarts

23 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30

24 dijous

25 divendres

26 dissabte

27 diumenge

ALPENS FESTA MAJOR

DANSA ALPENSINA

Diumenge més proper a St. Cosme
i St. Damià (27 de setembre)

Plaça Major d'Alpens

Els gegants d'Alpens, el Damià i la Cosmeta, surten a ballar!

..... **NOTES**

..... LA PORQUEIROLA

Popular, recollida a Santa Eulàlia de Puig-oriol per Pepa Arqués i Vilardell

1

El rei n'ha fet unes crides,
unes crides n'ha fet fer
per los *caballeros grossos*
lai lum leta,
que a la guerra n'han d'aner
lai lum lé.

2

També hi ha d'anar don Jaume
que també n'és cavaller
i en té l'amor petiteta
lai lum leta,
i no la gosa deixar.
lai lum lé.

3

L'encomana a la seva àvia:
—Ai mare, cuideu's-en bé.
El que us encomano mare
lai lum leta,
que no la faceu renter.
lai lum lé.

4

—Posa't el vestit de borres
que el de seda el plegaré.
I al cap de los tres dies
lai lum leta,
porqueirola lo fan ser.
lai lum lé.

5

I al cap de los set *años*
don Jaume ja va torner.
Ja se'n posa arrupideta
lai lum leta,
a la soca d'un noguer
lai lum lé.

6

—Déu guard la porqueirola!
Déu lo guard, lo cavaller!
—Me'n diries, porqueirola
lai lum leta,
me'n diries quina hora é?
lai lum lé.

7

—Vine, vine, porqueirola,
que del meu soper et daré.
—Fa set anys que no menjo a taula
lai lum leta,
i altres set me n'estaré.
lai lum lé.

8

—Fa set anys que al llit no dormo
i altres set me n'estaré.
Fan dormir sota l'escala
lai lum leta,
com si fos un perdiguer.
lai lum lé.

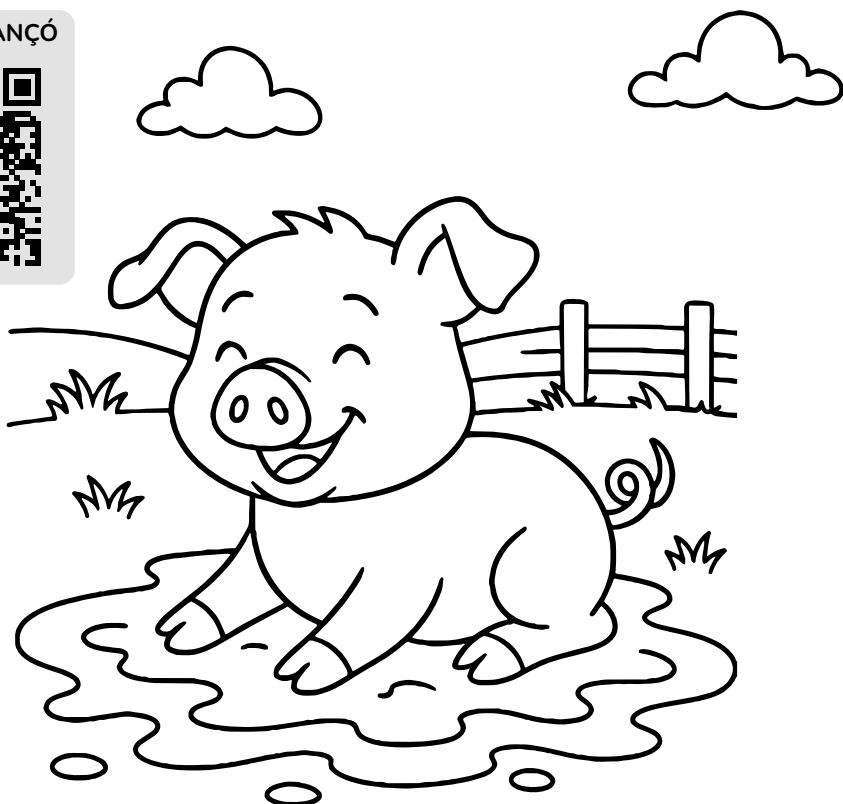
$\text{♩} = 72$

El rei n'ha fet fer_u - nes cri - des, u - nes cri - des n'ha fet

5 fer per los ca - ba - lle - ros gros - sos, lai lum le - ta, que_a la

9 guer - ra n'han d'a - ner, lai lum lé. Tam-bé

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

SETEMBRE 2026

28 dilluns

SANT AGUSTÍ DE LLUÇANÈS FIRA DE L'HOSTAL DEL VILAR

29 dimarts

30 dimecres

TROBADA DE CULTURA POPULAR

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30 31

1 dijous**2 divendres****3 dissabte****4 diumenge**

OLOST

FIRA DEL FORMATGE DE
PASTOR I LLET CRUA
FIXA'T EN...
 la portada d'octubre
De què parla?

Don Jaume és un cavaller que està trist perquè no vol deixar sola la seva estimada. Té por que, si ell no hi és, la seva mare, que també viu a la casa, la tracti malament o la faci treballar massa.

Com creus que la va acabar tractant? Llegeix la lletra de la cançó!!

OCTUBRE 2026

5 dilluns

6 dimarts

7 dimecres

8 dijous**9 divendres****10 dissabte****11 diumenge**

Josep M. Vilarmau va conèixer la cançó d'aquest mes gràcies a la Pepa Arqués, una dona de Santa Eulàlia de Puig-oriol que li va cantar el que recordava. Sense ella, potser s'hauria perdut per sempre.

És una cançó transmesa de mares a filles, com un secret familiar antic.

OCTUBRE 2026

12 dilluns

FESTA NACIONAL D'ESPANYA

13 dimarts

14 dimecres

15 dijous**16 divendres****17 dissabte****18 diumenge**

La paraula *porqueirola* acostuma a fer referència a una nena o noia que cuida els porcs o fa les feines de pagès.

ACTIVITAT

Per què creus que la cançó d'aquest mes té per títol "La Porqueirola", si la protagonista és l'estimada d'un cavaller?

OCTUBRE 2026

19 dilluns

20 dimarts

21 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 14 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30 31

22 dijous

23 divendres

24 dissabte

25 diumenge

  ACTIVITAT

Quines dues feines no vol don Jaume que la seva mare faci fer a la seva estimada?

Pista: eren dues feines que es consideraven molt dures.

OCTUBRE 2026

26 dilluns

27 dimarts

28 dimecres

29 dijous**30 divendres****31 dissabte**

LA CASTANYADA

1 diumengeSANT FELIU SASSERRA
FIRA DE LES BRUIXES
TOTS SANTS

El folklore és com la “motxilla” d’un poble: hi portem les llegendes, els balls i les cançons. “La Porqueirola” és especial perquè fa servir paraules i expressions que només es deien a les masies del Lluçanès.

Cantar-la és com parlar amb els nostres besavis i besàvies!!!

..... **NOTES**

..... LA PRESÓ DE LLEIDA

Popular, recollida a Santa Eulàlia de Puig-oriol

1

Ai filla Margarida,
la vera mìa,
la vera amor.
Ai filla Margarida,
aquest do no l'hauràs, no.

2

A la ciutat de Lleida,
la vera mìa,
la vera amor.
A la ciutat de Lleida
n'hi ha una presó.

3

De presos mai n'hi manquen,
la vera mìa,
la vera amor.
De presos mai n'hi manquen,
prou n'hi porta el baró.

4

La nina se'ls escola,
la vera mìa,
la vera amor.
La nina se'ls escolta
de dalt del mirador.

5

Canteu, canteu bons presos,
la vera mìa,
la vera amor.
Canteu canteu bons presos,
d'aquí us en treuré jo.

6

Aniré a veure el pare,
la vera mìa,
la vera amor.
Aniré a veure el pare,
recaptaré el perdó.

7

Ai filla Margarida,
la vera mìa,
la vera amor.
Ai filla Margarida,
aquest do no l'hauràs, no.

♩ = 80

Ai fi - lla Mar - ga - ri - da. la ve - ra mi - a, la ve - ra a

5

-mor_i ai fi - lla Mar - ga - ri - da a-quest do no l'hau-ràs, no.

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

NOVEMBRE 2026

2 dilluns

3 dimarts

4 dimecres

5 dijous

							1
2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
30							

6 divendres**7 dissabte****8 diumenge**

OLOST
FIRA D'EN
ROCAGUINARDA

Aquesta setmana, a la **Fira d'en Rocaguinarda**, podreu veure com es passegen els gegants d'Olost (Perot Rocaguinarda i Mercè de Pecanins).

Què en sabeu de la Mercè?

Fixa't en la seva mirada: és la d'una dona que no tenia por de res!

NOVEMBRE 2026

9 dilluns

10 dimarts

11 dimecres

SOBREMUNT I ST. MARTÍ D'ALBARS **FESTA MAJOR**

12 dijous

2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

13 divendres**14 dissabte****15 diumenge**

FIXA'T EN...
la portada de novembre

De què parla?

La cançó explica una història trista d'amor i separació. Una noia, la Margarida, rep unes paraules plenes de dolor i estima.

Per què creus que les rep?

NOVEMBRE 2026

16 dilluns

17 dimarts

18 dimecres

19 dijous

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

20 divendres**21 dissabte**

LLUÇÀ FESTA MAJOR

22 diumengeORISTÀ
FIRA D'ORISTÀ

DIA DE SANTA CECÍLIA

ACTIVITAT

Escolta la cançó o llegeix-ne la lletra a poc a poc. Després, dibuixa com t'imagines la història de la Margarida.

També pots inventar un final diferent: què passaria si tot acabés bé?

Comparteix la teva idea amb els companys i companyes.

NOVEMBRE 2026

23 dilluns

24 dimarts

25 dimecres

DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ
DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES

26 dijous

							1
2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
30							

27 divendres**28 dissabte****29 diumenge**

ORISTÀ
TROBADA
DE GEGANONTS

T'ha passat mai que volies una cosa i no podia ser?

Aquesta cançó ens fa pensar en les emocions, en l'amor i en com, a vegades, la vida no és com voldríem.

..... **NOTES**

..... EL CANT DELS OCELLS

Popular, recollida al Lluçanès per Joaquim Pecanins

1

Al veure despuntar
lo millor lluminar
en la nit més ditxosa
els ocellets cantant
la venen festejant
amb sa veu melindrosa.

2

Pels aires tot volant
diu l'àliga cantant,
amb clara melodia:
El bon Jesús és nat
per treure'ns del pecat
i dar-nos alegria.

3

Cantava el passarell:
Oh que és formós i bell
l'infant que té Maria.
I diu l'alegre tord:
vençuda n'és la mort,
ja neix la vida mia.

4

L'estiverola diu:
no és hivern ni estiu,
sinó que és primavera;
perquè ha nat una flor
que pertot dona olor,
en el cel i la terra.

5

Cantava la perdiu:
me'n vaig a fer lo niu
dins d'aquella establia,
per veure l'Infant
com està tremolant
en braços de Maria.

6

Canta el Rossinyol:
Avui deixo lo dol!
Respon la cadenera:
Una passada vull fer
puig veig Carles Tercer
que ja toca en terra.

7

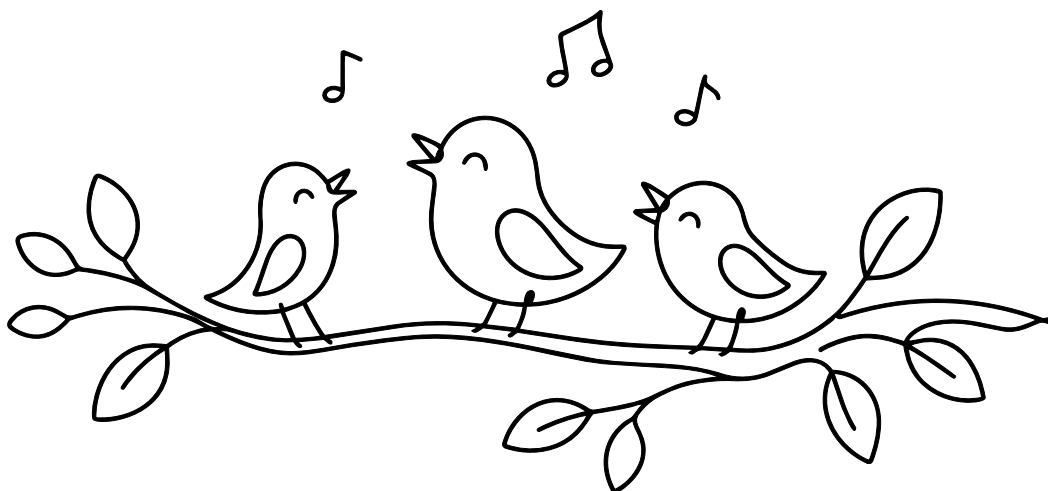
Respon lo Esparver:
Jo també m'hi vull fer
a cantar alabances,
i alegries també
del rei Carlos tercer,
vingut de la reina Anna.

8

Cantava lo Pinsà:
Mireu-lo català,
quin goig i alegria
té avui de son rei,
puix veu que amb justa llei
ve per la monarquia.

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

DESEMBRE 2026

30 dilluns

ORISTÀ FESTA MAJOR

1 dimarts

2 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

						6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

3 dijous

4 divendres

5 dissabte

6 diumenge

LA CONSTITUCIÓ

FIXA'T EN...
la portada de desembre

De què parla?

La cançó explica com els ocells canten contents quan neix el nen Jesús, en una nit molt especial. Amb les seves veus suaus, celebren la llum i l'alegria.

Ens mostra la natura com a moment bonic i ple d'esperança.

DESEMBRE 2026

7 dilluns

8 dimarts

LA PURÍSSIMA

9 dimecres

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
						6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

10 dijous

LLUÇÀ

FESTA MAJOR DE SANTA EULÀLIA DE PUIG-ORIOI

DIA INTERNACIONAL DELS DRETS HUMANS

11 divendres

12 dissabte

13 diumenge

PRATS DE LLUÇANÈS
FIRA DE SANTA LLÚCIA

Els gegants de Santa Eulàlia de Puig-oriol són la Guisla i l'Udalard, inspirats en personatges dels senyors del castell de Lluçà.

Participen a la festa major ballant pels carrers i animant el poble. Representen la història local i són molt estimats pels veïns i veïnes i per visitants.

DESEMBRE 2026

14 dilluns

15 dimarts

16 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

17 dijous

18 divendres

19 dissabte

20 diumenge

Has escoltat mai els ocells cantar?

Com et fan sentir?

Aquesta cançó ens recorda que la natura pot expressar alegria. També ens fa pensar en moments feliços que compartim. Escoltar amb calma ens ajuda a imaginar i sentir emocions boniques.

DESEMBRE 2026

21 dilluns

22 dimarts

23 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

24 dijous

25 divendres

NADAL

26 dissabte

SANT ESTEVE

27 diumenge

 ACTIVITAT

Escolta la cançó i intenta imitar el cant dels ocells amb la veu.

També pots inventar una nova estrofa afegint-hi altres animals que vulguin celebrar aquest moment tan alegre.

DESEMBRE 2026

28 dilluns

29 dimarts

30 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

31 dijous

CAP D'ANY

1 divendres

ANY NOU

2 dissabte**3 diumenge**

Aquesta cançó va ser recollida per Joaquim Pecanins, músic i folklorista de Prats de Lluçanès.

Li agradava conservar cançons populars. Gràcies a ell, avui coneixem aquesta versió d'“El cant dels ocells”, molt estimada al Lluçanès des de fa molts anys.

Segon

trimestre

GENER

El carboner

FEBRER

L'orinal

MARÇ

La Moronga

..... **NOTES**

..... EL CARBONER

Popular, recollida a Santa Maria de Merlès per Joan Tomàs i Joan Amades

1
Tres ninetes que n'hi han
són de Sallent, són de Sallent,
se'n van per un bosc enllà
viole collent, violes collent.	4
Sinó amb un paperet
que en valdrà cent, que en valdrà cent.
—Molt estrany que un paperet
en valga cent, en valga cent.
Si te'n vas amoradeta
tornaràs amoradéu..	Si te'n vas amoradeta
tornaràs amoradéu.
2
Quan ne són a dintre el bosc
la nit les pren, la nit les pren,
n'entren un carboner
carbó fa ell, carbó fa ell.	5
Carboner, fes-te estacar
que ets innocent, que ets innocent,
del carbó que ell ne fa
mal foc el crem, mal foc el crem.
Si te'n vas amoradeta
tornaràs amoradéu.	Si te'n vas amoradeta
tornaràs amoradéu.
3
—Carboner, treu-nos del bosc
que et pagarem, que et pagarem,
ni amb plata ni amb or
que no en portem, que no en portem.	6
De la cendra del carbó
se s'enduga el vent, se s'enduga el vent,
i el carboner i els seus esclops
dintre un corrent, dintre un corrent.
Si te'n vas amoradeta
tornaràs amoradéu.	Si te'n vas amoradeta
tornaràs amoradéu.

Allegro

Tres ni - ne - tes que n'hi han són de Sa - llent, són de Sa -

-llent, se'nvan per un bosc en - llà vio - les co - llent vio - les co - llent. Si te'n

vas a - mo - ra - de - ta tor - na - ràs a - mo - ra - déu. Quan ne

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

GENER 2027

4 dilluns

5 dimarts

CAVALCADA DE REIS

6 dimecres

REIS

7 dijous**8 divendres****9 dissabte****10 diumenge**

FIXA'T EN...
la portada de gener

De què parla?

Parla d'un carboner que treballa al bosc fent carbó. Explica la seva feina, sovint dura i solitària, però important.

Ens mostra com vivien abans algunes persones, en contacte amb la natura i fent oficis tradicionals necessaris per a la vida quotidiana.

GENER 2027

11 dilluns

12 dimarts

13 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

14 dijous

15 divendres

16 dissabte

17 diumenge

LA TORRE D'ORISTÀ
FESTA MAJOR
DE SANT ANTONI

Coneixes algun ofici antic com el del carboner?

Aquesta cançó ens fa pensar en com ha canviat la vida amb el temps. Abans, moltes feines eren més dures.

Valorem el treball de les persones i la importància de cuidar la natura.

GENER 2027

18 dilluns

19 dimarts

20 dimecres

ORISTÀ FESTA MAJOR DE SANT SEBASTIÀ

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

21 dijous

22 divendres

PRATS DE LLUÇANÈS **FESTA MAJOR DE SANT VICENÇ**

23 dissabte

24 diumenge

LA TRENCADANSA

El dia de Sant Vicenç (22 de gener)

Plaça Vella de Prats de Lluçanès

El símbol de la Trencadansa és la morratxa (o almorratxa)

GENER 2027

25 dilluns

26 dimarts

27 dimecres

28 dijous

29 divendres

30 dissabte

DIA ESCOLAR DE LA
NO-VIOLÈNCIA I LA PAU

31 diumenge

Els gegants de Prats de Lluçanès, el Vicenç i l'Àgata, representen uns nuvis i són protagonistes de la Festa Major de Sant Vicenç.

Ballen la Trencadansa com a capdansers i animen els carrers. Són una part molt important de la tradició i fan gaudir tot el poble.

..... **NOTES**

..... L'ORINAL

Popular, recollida a Sobremunt

1

L'orinal de casa rica
és un moble distingit,
en veu homes en camisa
i dones que es fiquen al llit.
En veu boques molt estranyes,
cares que no tenen nas.
Si l'orinal n'ha resultat
moble de luxe i utilitat,
que l'estimin per el que val.
Visca la glòria de l'orinal!

2

Si l'orinal tingués llengua
i boca per poder parlar,
en veuria moltes coses
per poder-les explicar.

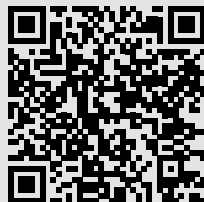
En veu ulls sense pestanyes
i boques que els put l'alè.
Si l'orinal n'ha resultat
moble de luxe i utilitat,
que l'estimin pel que val.
Visca la glòria de l'orinal!

3

Si l'orinal s'esquerda
o s'hi fa algun forat,
el posarem a l'eixida,
a la finestra o al terrat
i amb un roseret plantat.
Si l'orinal n'ha resultat
moble de luxe i utilitat,
que l'estimin per el que val.
Visca la glòria de l'orinal!

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

FEBRER 2027

1 dilluns

2 dimarts

3 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28

4 dijous

5 divendres

PRATS DE LLUÇANÈS SANTA ÀGATA

6 dissabte

7 diumenge

PERAFITA

FESTES DE LA CANDALERA

De què parla?

FIXA'T EN...
la portada de febrer

“L'orinal” ens porta a l'època de **Carnestoltes**. És una cançó divertida i una mica absurda. Parla d'un objecte quotidià però d'una manera exagerada i còmica.

Aquest tipus de cançons es cantaven sobretot per fer riure i trencar les normes.

FEBRER 2027

8 dilluns

9 dimarts

ALPENS CARNESTOLTES

10 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28

11 dijous

12 divendres

13 dissabte

14 diumenge

BALL DELS ROMEUS I LA PITOTA

Diumenge de Carnestoltes

Prats de Lluçanès

Des del 2017 no es balla

FEBRER 2027

15 dilluns

16 dimarts

17 dimecres

18 dijous

19 divendres

20 dissabte

21 diumenge

Creus que és important tenir moments per riure i fer el “boig”?

Per què?

Per què creus que fa gràcia parlar de coses “prohibides” o poc habituals?

FEBRER 2027

22 dilluns

23 dimarts

24 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28

25 dijous

26 divendres

27 dissabte

28 diumenge

 ACTIVITAT

Inventa una frase o situació absurda (com la de la cançó).
Com més divertida i impossible, millor!
Canta la cançó exagerant la veu (greu, aguda, lenta, ràpida...).
Quina versió et fa més riure?

**La música i les cançons també serveixen per divertir-nos i
compartir moments alegres.**

..... **NOTES**

..... **LA MORONGA**

Popular, recollida a la Torre d'Oristà

1

Si algun dia anant a missa
en sentiu algun cridot,
serà la veu de la Moronga,
que n'haurà alçat el got.

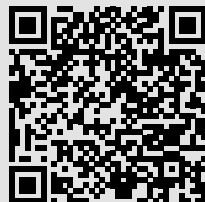
2

Tots els joves d'aquell poble
tots els has motivejat,
de tots els has set padrina
sense haver-t'hi convidat.

3

El seu pare de Manresa
molt esverat n'ha tornat,
li n'ha comprat una màquina
per matar-li els polls del cap.

ESCOLTA LA CANÇÓ

Si al-gun di - a - nant a mis - sa en sen - tiu al - gun cri - dot.

Se - rà la veu de la Mo - ron - ga, quen'hau - rà al - çat mas - sa el got.

De bo - ni - ca no n'ets mi - ca, llet - ja no te'n pot tor - nar,

i el pèl moi - xí de la ca - ra te'l po - dràs ben car - go - lar.

..... **NOTES**

MARÇ 2027

1 dilluns

2 dimarts

3 dimecres

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

4 dijous

5 divendres

6 dissabte

7 diumenge

SANT BARTOMEU DEL GRAU
FIRA DEL MÓN RURAL

BALL DE BASTONS DE SANT BARTOMEU DEL GRAU

Festa Major (24 d'agost) i Fira del Món Rural
(el primer diumenge de març)

Sant Bartomeu del Grau

Es balla “en rodona”, una característica única d'aquest poble

MARÇ 2027

8 dilluns

DIA DE LA DONA

9 dimarts

10 dimecres

DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

11 dijous

12 divendres

13 dissabte

14 diumenge

FIXA'T EN...
la portada de març

De què parla?

La Moronga és un **personatge popular** a qui la lletra descriu amb molta ironia; diu que crida quan va a missa perquè ha begut massa, que no és gens polida i que, fins i tot, li han de comprar una màquina per treure-li els polls!

MARÇ 2027

15 dilluns

16 dimarts

17 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

18 dijous

19 divendres

20 dissabte

21 diumenge

DIUMENGE DE RAMS

Aquesta cançó utilitza la burla per fer riure.

Creus que avui dia ens faria la mateixa gràcia que ens cantessin una cançó així davant de tothom, o potser ens sentiríem una mica malament?

MARÇ 2027

22 dilluns

23 dimarts

24 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

25 dijous

26 divendres

DIVENDRES SANT

27 dissabte

1 diumenge

PASQUA FLORIDA

BALL DE BASTONS DE PRATS DE LLUÇANÈS

Diumenge de Pasqua i dilluns de Pasqua

Pels carrers de la població de Prats de Lluçanès i per les cases de pagès

Hi ha el grup d'infants, d'entre vuit i dotze anys, i el grup de joves i adults, els Estelladors

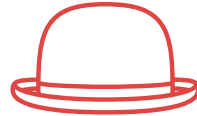
Tercer

trimestre

ABRIL

**L'Hereu Riera
d'Alpens**

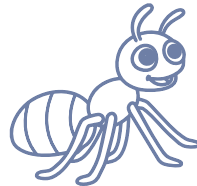
MAIG

**Els tres
tambons**

JUNY

**Romanço de
les formigues**

..... **NOTES**

ABRIL

..... L'HEREU RIERA D'ALPENS

Popular, recollida a Alpens

1

A la riereta un sarau hi ha,
a la riereta un sarau hi ha,
que l'Hereu Riera ha d'anar a ballar,
que l'Hereu Riera ha d'anar a ballar.

2

La primera dansa l'aimada no hi va,
la primera dansa l'aimada no hi va,
la segona dansa se'n posa a ballar,
la segona dansa se'n posa a ballar.

3

Ai! Hereu Riera no en ballis tant,
ai! Hereu Riera no en ballis tant,
que la teva aimada l'han de combregar,
que la teva aimada l'han de combregar.

4

Agafa el barret i el bastó a la mà,
agafa el barret i el bastó a la mà,
dispensi'm senyora que me'n tinc d'anar,
dispensi'm senyora que me'n tinc d'anar

5

Quan entra en el quarto ple de gent està,
quan entra en el quarto ple de gent està,
s'agenolla en terra i es posa a plorar,
s'agenolla en terra i es posa a plorar.

6

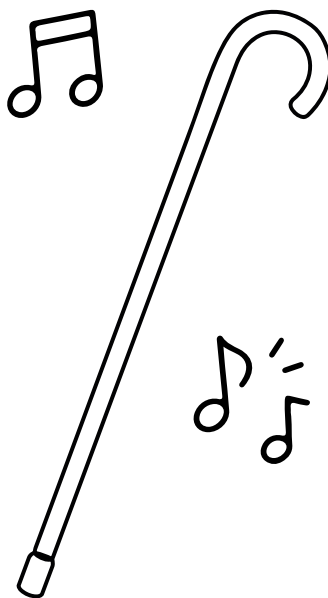
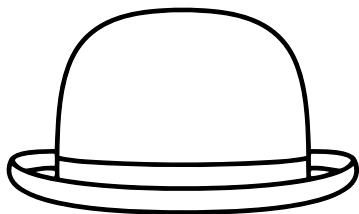
Ai! Hereu Riera no en ploris tant,
ai! Hereu Riera no en ploris tant,
tinc dues germanes t'hi pots ben casar,
tinc dues germanes t'hi pots ben casar.

7

No estic per germanes ni germans tampoc,
no estic per germanes ni germans tampoc,
jo et vull a tu Cecília que ets el meu amor,
jo et vull a tu Cecília que ets el meu amor.

8

Mig viva i mig morta se'n va anar a casar,
Mig viva i mig morta se'n va anar a casar,
i amb el dir *Sí pare* morta va quedar,
i amb el dir *Sí pare* morta va quedar.

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

ABRIL 2027

29 dilluns

DILLUNS DE PASQUA

30 dimarts

31 dimecres

1 dijous**2 divendres****3 dissabte****4 diumenge**

FIXA'T EN...
la portada d'abril

De què parla?

“L'Hereu Riera” explica la història de la mort d'un personatge.

Les cançons tradicionals no sempre són alegres; també servien per explicar moments difícils de la vida.

ABRIL 2027

5 dilluns

6 dimarts

7 dimecres

DIA MUNDIAL DE LA SALUT

8 dijous**9 divendres****10 dissabte****11 diumenge**

Quins sentiments et transmet la música? És alegre o més aviat calmada i trista?

Quan algú mor, les persones que l'estimaven senten tristesa. Aquest sentiment s'anomena dol. És una manera natural d'expressar que trobem a faltar algú.

Què podem fer per ajudar una persona que està trista perquè ha perdut algú?

ABRIL 2027

12 dilluns

13 dimarts

14 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30

15 dijous

16 divendres

17 dissabte

18 diumenge

  ACTIVITAT

Dibuixa o escriu alguna cosa que et faci
sentir millor quan estàs trist o trista.

ABRIL 2027

19 dilluns

20 dimarts

21 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30

22 dijous

23 divendres

DIADA DE SANT JORDI

24 dissabte

25 diumenge

Aquesta versió de “L’Hereu Riera”
la canten **les cantadores d’Alpens**
(al final de l’agenda trobaràs més
informació sobre aquestes cantadores).

ABRIL 2027

26 dilluns

27 dimarts

28 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30

29 dijous

30 divendres

1 dissabte

FESTA DEL TREBALL

2 diumenge

SANTA CREU DE
JUTGLAR (OLOST)

FIRA DE LA
TRANSHUMÀNCIA

L'Hereu Riera és un pagès.

A Sant Bartomeu del Grau els gegants són una parella de pagesos: la Maria i el Bartomeu.

..... **NOTES**

.....

ELS TRES TAMBONS

.....

Popular, recollida a un pastor de Lluçà per Joaquim Pecanins

1

Si n'eren tres tambons
que en venen de la guerra,
el més petit de tots
porta un ram de rosetes.
Riau, riau patapliau
pliu pliau pliu pliau.
porta un ram de rosetes.

2

La filla del bon rei
n'ha sortit a finestra:
—Tambor, lo bon tambor,
si em vols dar una roseta?

3

—Donzella que l'haurà
serà l'esposa meva,
no us daré lo ram
que a vos no us puga prendre.

4

—Déu vos guard el bon rei,
si em daveu la infanteta.
—Bé em diràs tu, tambor,
quina hisenda és la teva?

5

—La hisenda que jo en tinc,
la caixa i les manetes.
—Ix-me d'aquí tambor,
abans no et faci perdre.

6

—No em fareu perdre vós,
ni cap d'aquesta terra;
allí a n'el meu país
en tinc gent que em defensa.

7

—Bé em diràs tu, tambor,
bé em diràs qui et defensa.
—Me defensa el rei franc
ab tota sa noblesa.

8

—Digues, digues tambor,
digues qui és ton *peyre*?
—Lo meu *peyre* qui és?
El rei de l'Anglaterra.

9

—Vine, vine, tambor,
ma filla serà teva.
—No em sento grat de vós,
tampoc ne sento d'ella;
que allí en el meu país
n'hi ha que són més belles.

♩ = 100

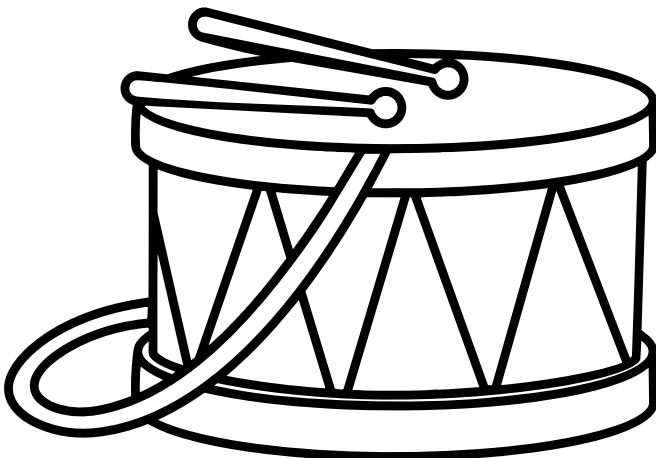
6

11

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

MAIG 2027

3 dilluns

4 dimarts

5 dimecres

6 dijous

3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

7 divendres**8 dissabte****9 diumenge**

FIXA'T EN...
la portada de maig

De què parla?

“Els tres tambons” ens parla de la guerra però també de l'amor.
Busca quins personatges hi apareixen i què fa cadascun d'ells.

MAIG 2027

10 dilluns

11 dimarts

12 dimecres

13 dijous

3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

14 divendres

PRATS DE LLUÇANÈS. LLUÇÀ I L'ALOU. REVETLLA DE ST. ISIDRE

15 dissabte**16 diumenge**

En moltes cançons antigues, es parla de l'**amor** i el **matrimoni**, però sovint les persones (sobretot les dones) no podien decidir lliurement.

Qui hauria de decidir amb qui volem compartir la vida?

MAIG 2027

17 dilluns

DIA INTERNACIONAL CONTRA LA DISCRIMINACIÓ
PER ORIENTACIÓ SEXUAL I IDENTITAT DE GÈNERE

SEGONA PASQUA

18 dimarts

19 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2

20 dijous

SANT BOI DE LLUÇANÈS **FESTES DE SANT BALDIRI**

3 4 5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30
31

21 divendres

22 dissabte

ALPENS
FIRA DE LA FORJA

23 diumenge

ALPENS
FIRA DE LA FORJA

BALL DE CINQUAGESMA

El dilluns de la segona Pasqua

A la Pedra Dreta, un monòlit situat al camí ramader de ponent

Es balla seguint la tornada de la cançó “El bon caçador”, cantada per una part dels assistents, i acompanyada per músics

MAIG 2027

24 dilluns

25 dimarts

26 dimecres

27 dijous

3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

28 divendres**29 dissabte****30 diumenge**

ACTIVITAT

Joc de ritme: pica de mans al ritme “riau,
riau, patapliau” i inventa’n un de nou!

..... **NOTES**

JUNY

..... ROMANÇO DE LES FORMIGUES

Popular, recollida a Sobremunt

1

Quan treballa la formiga
transportant els grans de blat
amb treball i fatiga
i tota la humilitat.

2

Quan pels camps han fet la sega,
moltes vegades veureu
que sota d'un munt de terra
sa caseta hi trobareu.

3

Elles fan el seu viatge
encontrant-se pel camí,
elles amb el seu llenguatge:
jo per tu i tu per mi.

4

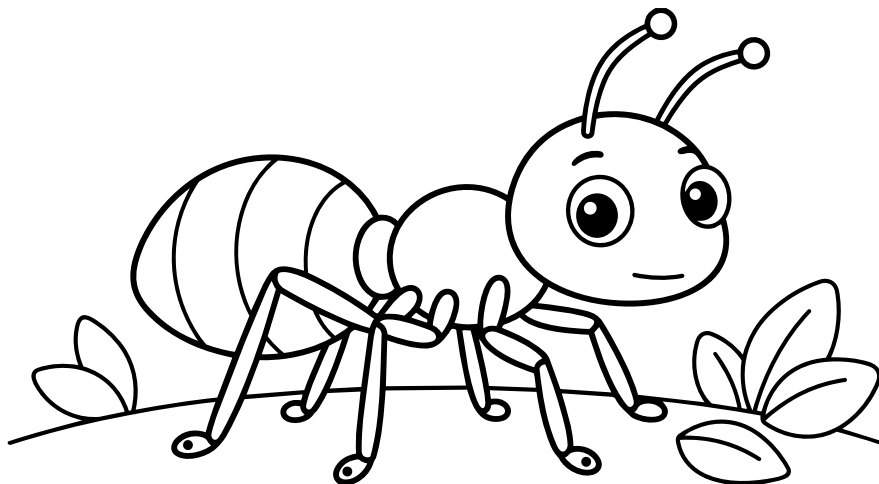
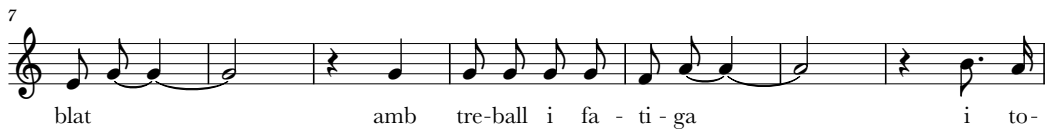
Elles viuen agermanades,
no tenen mai consellers,
ni tampoc garrotades,
ni gent que els plomi los rals.

5

Elles no tenen fronteres,
ni tampoc carabiners,
ni civils per les carreteres
que els demanin els papers.

ESCOLTA LA CANÇÓ

..... **NOTES**

JUNY 2027

31 dilluns

1 dimarts

2 dimecres

DL DM DC DJ DV DS DG

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

3 dijous

4 divendres

5 dissabte

6 diumenge

FIXA'T EN...
la portada de juny

De què parla?

La cançó explica com les formigues treballen molt a l'estiu, porten menjar al formiguer per preparar-se per a l'hivern. Ho fan amb paciència i s'ajuden entre elles, sense que ningú les mani: totes col·laboren.

JUNY 2027

7 dilluns

8 dimarts

9 dimecres

10 dijous

11 divendres

12 dissabte

13 diumenge

Les formigues guarden el menjar a l'estiu per quan arribi l'hivern.

Tu creus que, com elles, saber treballar en equip i saber preveure ens ajuda a viure millor i amb menys preocupacions?

JUNY 2027

14 dilluns

15 dimarts

16 dimecres

17 dijous**18 divendres****19 dissabte****20 diumenge**

ACTIVITAT

Són V o M aquestes afirmacions sobre les formigues?

- Es comuniquen a través de l'olfacte deixant rastres per indicar camins cap al menjar, avisar de perills, etc.
- Són un exemple de cooperació pura: cadascuna sap quina és la seva feina pel bé de tota la colònia.
- Poden carregar objectes que pesen fins a deu vegades el seu propi pes.

JUNY 2027

21 dilluns

22 dimarts

23 dimecres

REVETLLA DE SANT JOAN

DL DM DC DJ DV DS DG

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30

24 dijous

SANT JOAN

25 divendres

26 dissabte

27 diumenge

EL CONTRAPÀS

Festes de Sant Joan i els Elois (24 i 25 de juny)

A la plaça Vella i a la plaça Nova de Prats de Lluçanès

Ha esdevingut un símbol de la tradició del poble de Prats de Lluçanès

..... ADRECES DE LES NOSTRES ESCOLES

ESCOLA LLUÇANÈS

C. Mateu Garreta, s/n
Prats de Lluçanès
Tel. 938 560 405
a8023207@xtec.cat
agora.xtec.cat/ceipprats

ESCOLA LA MONJOIA

C. Tres Creus, 2
Sant Bartomeu del Grau
Tel. 938 889 125
a8025320@xtec.cat
agora.xtec.cat/ceip-lamonjoia/
moodle

ESCOLA TERRA NOSTRA

Av. Esport, 1 - Olost
Tel. 938 880 941
a8022495@xtec.cat
agora.xtec.cat/ceip-terranostra

ESCOLA HEUROM

Ctra. Vella, s/n - Perafita
Tel. 938 530 202
a8034795@xtec.cat
agora.xtec.cat/zeraltlucanes/
categoria/heurom

LA FORJA

Ctra. Lluçanesa, 8 - Alpens
Tel. 938 527 007
a8000086@xtec.cat
agora.xtec.cat/zer-altllucanes/
categoria/la-forja

ESCOLA GAFARRÓ

C. Rourets, 5
Santa Eulàlia de Puig-oriol (Lluçà)
Tel. 938 554 054
a8019861@xtec.cat
agora.xtec.cat/zer-altllucanes/
categoria/gafarro

ESCOLA AURORA

C. Sant Roc, s/n - Sant Boi de Lluçanès
Tel. 938 578 200
ceip-aurora@xtec.cat
agora.xtec.cat/zer-altllucanes/
categoria/aurora

ESCOLA ELS ROURES

C. Sant Roc, s/n - Sant Feliu Sasserra
Tel. 938 139 007
ceipelsroures@xtec.cat
agora.xtec.cat/zergavarresa/escola-
els-roures

ESCOLA LLEVANT

Pl. Catalunya, s/n - Oristà
Tel. 938 128 036
ceipllevant@xtec.cat
agora.xtec.cat/zergavarresa/escola-
llevant

FEDAC PRATS

C. Escoles, 2 - Prats de Lluçanès
Tel. 938 560 229
a8023189@xtec.cat
www.fedac.cat/prats

EXTENSIÓ CRP PERAFITA

C. Major, 4 - Perafita
Tel. 938 866 353 (ext. 2)
extcrp-perafita@xtec.cat
serveiseducatiu.xtec.cat/osona

ZER ALT LLUÇANÈS

C. Sant Roc, s/n - Sant Boi de Lluçanès
a8025666@xtec.cat
agora.xtec.cat/zer-altllucanes

ZER GAVARRESA

C. Sant Roc, s/n - Sant Feliu Sasserra
a8056857@xtec.cat
agora.xtec.cat/zergavarresa

..... TAULES DE MULTIPLICAR

1	x	0	=	0
1	x	1	=	1
1	x	2	=	2
1	x	3	=	3
1	x	4	=	4
1	x	5	=	5
1	x	6	=	6
1	x	7	=	7
1	x	8	=	8
1	x	9	=	9
1	x	10	=	10

2	x	0	=	0
2	x	1	=	2
2	x	2	=	4
2	x	3	=	6
2	x	4	=	8
2	x	5	=	10
2	x	6	=	12
2	x	7	=	14
2	x	8	=	16
2	x	9	=	18
2	x	10	=	20

3	x	0	=	0
3	x	1	=	3
3	x	2	=	6
3	x	3	=	9
3	x	4	=	12
3	x	5	=	15
3	x	6	=	18
3	x	7	=	21
3	x	8	=	24
3	x	9	=	27
3	x	10	=	30

4	x	0	=	0
4	x	1	=	4
4	x	2	=	8
4	x	3	=	12
4	x	4	=	16
4	x	5	=	20
4	x	6	=	24
4	x	7	=	28
4	x	8	=	32
4	x	9	=	36
4	x	10	=	40

5	x	0	=	0
5	x	1	=	5
5	x	2	=	10
5	x	3	=	15
5	x	4	=	20
5	x	5	=	25
5	x	6	=	30
5	x	7	=	35
5	x	8	=	40
5	x	9	=	45
5	x	10	=	50

6	x	0	=	0
6	x	1	=	6
6	x	2	=	12
6	x	3	=	18
6	x	4	=	24
6	x	5	=	30
6	x	6	=	36
6	x	7	=	42
6	x	8	=	48
6	x	9	=	54
6	x	10	=	60

7	x	0	=	0
7	x	1	=	7
7	x	2	=	14
7	x	3	=	21
7	x	4	=	28
7	x	5	=	35
7	x	6	=	42
7	x	7	=	49
7	x	8	=	56
7	x	9	=	63
7	x	10	=	70

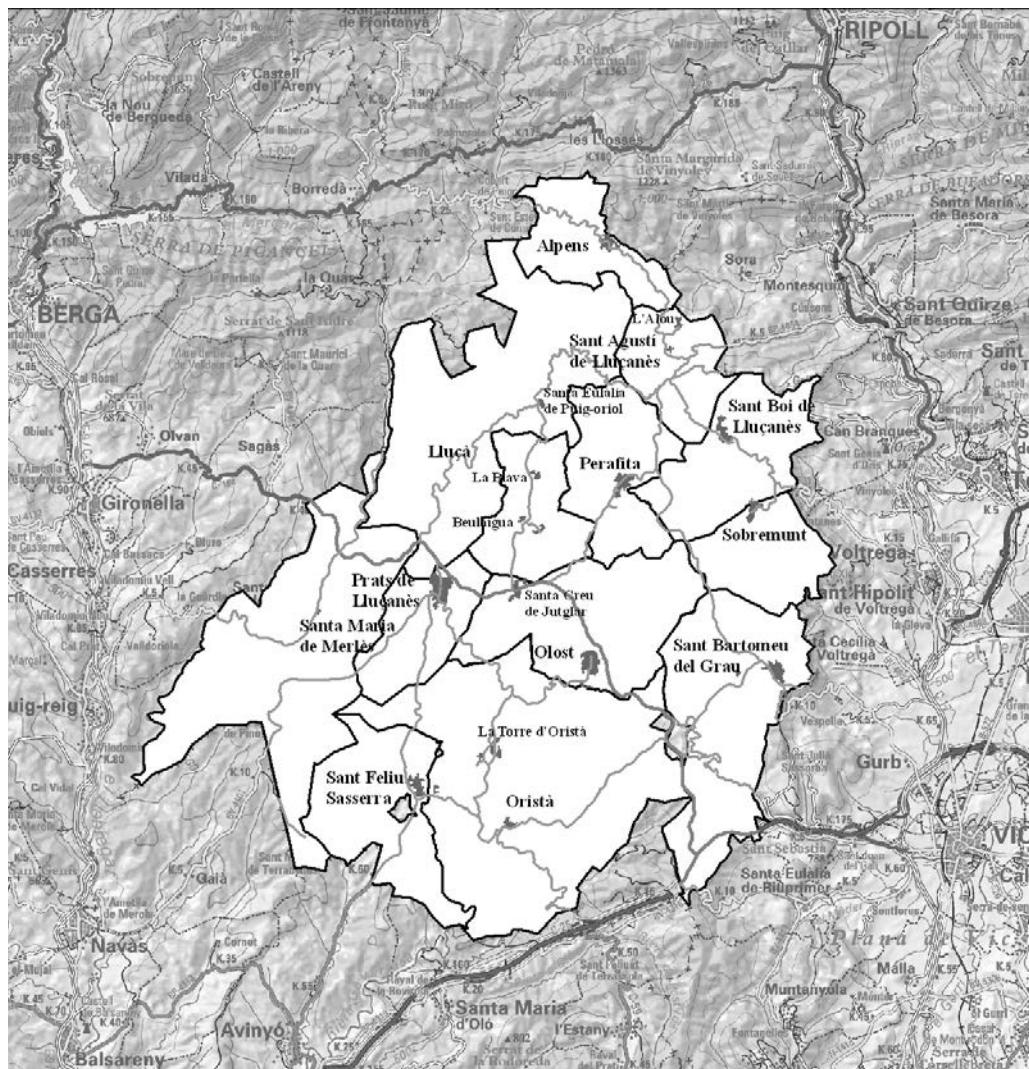
8	x	0	=	0
8	x	1	=	8
8	x	2	=	16
8	x	3	=	24
8	x	4	=	32
8	x	5	=	40
8	x	6	=	48
8	x	7	=	56
8	x	8	=	64
8	x	9	=	72
8	x	10	=	80

9	x	0	=	0
9	x	1	=	9
9	x	2	=	18
9	x	3	=	27
9	x	4	=	36
9	x	5	=	45
9	x	6	=	54
9	x	7	=	63
9	x	8	=	72
9	x	9	=	81
9	x	10	=	90

..... LES COMARQUES DE CATALUNYA

..... EL LLUÇANÈS

..... DANSES DEL LLUÇANÈS

LA TRENCADANSA

QUAN ES BALLA?

El dia de Sant Vicenç (22 de gener).

ON ES BALLA?

A la plaça Vella de Prats de Lluçanès.

VESTIMENTA

Els balladors van vestits amb jaquetes de vellut negre, camisa blanca, pantalons per sota del genoll de vellut negre, faixes vermelles, mitges blanques, barretines vermelles i espardenyes de vetes negres. Els capdancers porten capa negra i barret de copa. La vestimenta de les noies, renovada el 2003, està formada per mantellines blanques, cossets negres, faldilles (antigament eren florejades), enagos, mitges blanques i sabates negres.

QUI HO BALLA?

Vuit parelles més grans de 18 anys.

CURIOSITAT

L'almorratxa és un recipient tradicional de vidre bufat, generalment amb quatre brocs o galets i decorat, que conté aigua perfumada o colònia. Durant el ball, els balladors (capdancers) ruixen les balladores amb aquest perfum, tot simbolitzant un gest de festeig o cortesia.

ACOMPANYAMENT MUSICAL

Cobla.

COM ES BALLA

Consta de tres parts, la trencadansa pròpiament dita, el ballet de Déu i la corrandà. La primera part, la trencadansa, la ballen les vuit noies i els dos capdancers, que després d'una salutació fan uns passos de dansa per convidar les noies a ballar. Aquesta part es caracteritza perquè les noies són ruixades unes quantes vegades amb les almorratxes, plenes d'aigua d'olor. A continuació, ve el ballet de Déu, al qual s'incorporen els altres balladors. Es tracta d'un ball on, en renglera, s'avança endavant i endarrere. Finalment, a la corrandà, els balladors alcen enlaire les balladores en grups de quatre.

VEURE VÍDEO

TORNAR

BALL DELS ROMEUS I LA PITOTA

QUAN ES BALLA?

Diumenge de Carnestoltes.

ON ES BALLA?

A Prats de Lluçanès.

VESTIMENTA

Pantalons i camisa blanca, mocador lligat a la cintura, faixa vermella, esparidenyes de vetes blanques, camals de picarols i cinta al cap.

QUI HO BALLA?

Un nombre indeterminat de joves, sempre senar.

COM ES BALLA

El ball presenta dues parts, la correugada, que suposa un desplaçament dels balladors pels carrers, i La Pitota, que es balla quan la comitiva s'atura en algun lloc.

CURIOSITAT

És l'únic ball de Carnaval conegut al Lluçanès. Es va recuperar el 1986 gràcies a l'impuls del Grup Germanor, quan feia aproximadament un segle que no es ballava. Actualment, però, no és una dansa viva, el 2017 va ser el darrer any que es va ballar.

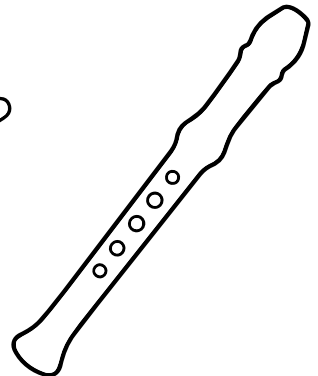
ACOMPANYAMENT MUSICAL

Flabiol i tamborí.

VEURE VÍDEO

TORNAR

BALL DE BASTONS DE PRATS DE LLUÇANÈS

QUAN ES BALLA?

Diumenge i dilluns de Pasqua.

ON ES BALLA?

Pels carrers de la població de Prats de Lluçanès i per les cases de pagès.

VESTIMENTA

Consta d'una brusa blanca, unes mitges també blanques, unes espadenyes de vetes blanques, uns pantalons bombats que arriben per sota del genoll, uns faldellins vermells i uns llaços. Els dos més amples es posen al cos, també n'hi ha dos als braços i un de més petit al coll. A part, porten lligat al cap un mocador del mateix color. Habitualment sol haver-hi quatre bastoners amb llaços blaus, que se situen al centre, i als extrems, tres amb llaços de color vermell i un amb llaços de color taronja. Aquest darrer és el banderer, que, tal com el seu nom indica, porta la bandera amb l'escut dels bastoners. Respecte els Estelladors, des del 2021, porten pantalons i camisa blanca, faldellí i camals de cascavells de color blau amb ribets vermells, mocador blau al coll, faixa vermella i espadenyes de vetes vermelles.

QUI HO BALLA?

Actualment, nens i nenes d'entre vuit i dotze anys. El grup dels Estelladors està format per persones joves i adultes.

COM ES BALLA

En grups de vuit bastoners situats en dues fileres encarades, quatre i quatre.

CURIOSITAT

Hi ha set balls de bastons que són els que es consideren històrics: el rotllet, el picotí, el flicacelles, la clavellineta, la processó, els quatre cantons i l'airoso. El grup dels Estelladors, format per persones joves i adultes, no només balla per la Pasqua sinó en diferents moments de l'any. També balla la Trencadansa i el Contrapàs, i ha incorporat algun ball amb música actual.

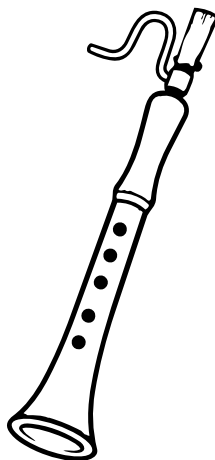
ACOMPANYAMENT MUSICAL

Flabiol i tamborí, i gralla (Estelladors).

VEURE VÍDEO

TORNAR

BALL DE BASTONS DE SANT BARTOMEU DEL GRAU

QUAN ES BALLA?

Per la Festa Major (24 d'agost) i per la Fira del Món Rural (el primer diumenge de març).

ON ES BALLA?

A Sant Bartomeu del Grau.

VESTIMENTA

Camisa i pantalons blancs, faldilla vermella per sobre dels pantalons, faixa blava, camals vermells amb picarols i espadenyes de vetes (negres per als nois i vermelles per a les noies).

CURIOSITAT

Les melodies actuals del ball de bastons són autòctones i només es toquen a Sant Bartomeu del Grau. Són el Lari, el rotllet, els rigodons, la processó, la marxa de Riego, la marxa de Sant Pere, el virolet, el xotis, la Francisqueta i el Carles.

ACOMPANYAMENT MUSICAL

Grup de grallers.

QUI HO BALLA?

Es balla en colles de vuit o deu persones (sempre parells) i n'hi ha de tres categories: gran, mitjà i canalla.

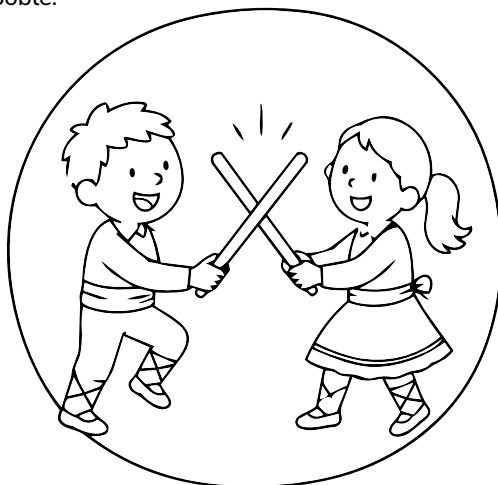
COM ES BALLA

Es balla "en rodona", una característica única d'aquest poble.

VEURE VÍDEO

TORNAR

BALL DE CINQUAGESMA

QUAN ES BALLA?

Dilluns de la segona Pasqua.

ON ES BALLA?

A la Pedra Dreta, un monòlit situat al camí ramader de ponent, al costat de la carretera que condueix a Lluçà.

VESTIMENTA

No se li atribueix cap vestimenta específica.

CURIOSITAT

El dilluns de la segona Pasqua és quan se celebra l'Aplec de la Pedra Dreta; a més del ball, es fa un berenar per a tots els assistents. La festa sol acabar amb una sessió improvisada de cantadors i músics dels voltants i de totes les edats.

ACOMPANYAMENT MUSICAL

Veus i instrumentació diversa, sobretot acordió diatònic.

QUI HO BALLA?

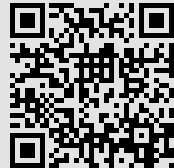
Indeterminat. Pot haver-hi tants balladors com s'escaigui (nombre parell).

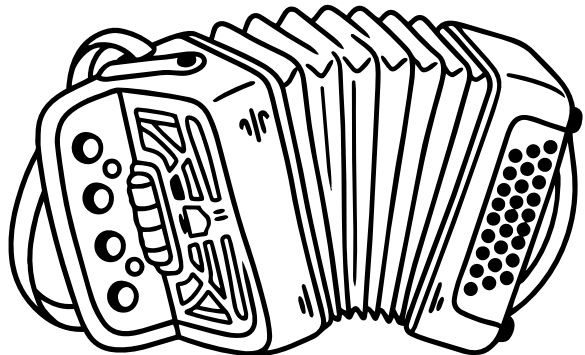
COM ES BALLA

Es balla un ball rodó fent dues rotllanes concèntriques sense parelles, però amb un nombre parell de balladors. Es volta en diferents sentits i en alguns moments s'entrellacen els braços de tots els participants fent una única rotllana, sempre seguint la tonada de la cançó "El bon caçador", que la canta una part dels assistents, acompanyats per músics, que varien any rere any.

VEURE VÍDEO

TORNAR

EL CONTRAPÀS

QUAN ES BALLA?

Per les Festes de Sant Joan i els Elois (24 i 25 de juny).

ON ES BALLA?

A la plaça Nova i a la plaça Vella de Prats de Lluçanès.

VESTIMENTA

Els balladors van vestits de traginers amb llargues bruses negres, mocadors blancs, gorres i espadnyes de vetes negres, i porten com a objecte característic un bastó que es posen a l'esquena per ballar. Els balladors que no van vestits de traginers porten una samarreta negra i un mocador al coll.

COM ES BALLA

La dansa presenta dues parts, primer, en grups de quatre, es balla l'anomenat contrapàs dels traginers, i, a continuació, es balla el contrapàs del poble, on es formen nombroses cadenes de vilatans (dirigides en els seus extrems per un tragner), que, en semicercle i agafats de les mans, ballen la dansa al voltant de la plaça.

CURIOSITAT

Ha esdevingut un símbol de la tradició del poble de Prats de Lluçanès.

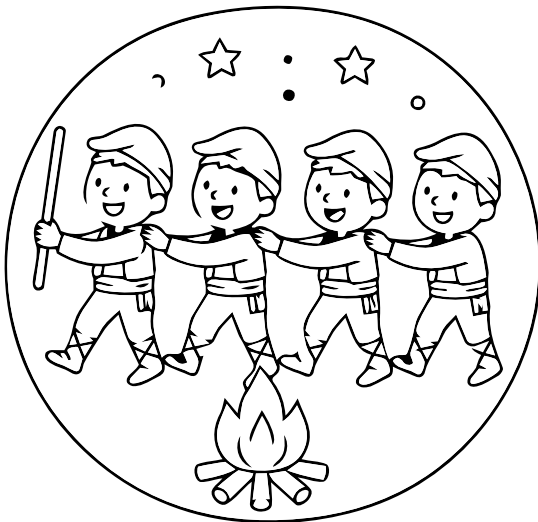
ACOMPANYAMENT MUSICAL

Grup instrumental variable, sobretot instruments de vent.

QUI HO BALLA?

La gent del poble.

VEURE VÍDEO

TORNAR

TREURE BALL I EL BALL ROBAT

QUAN ES BALLA?

Per la Festa d'Homenatge a la Gent Gran (maig), per la Festa de Sant Pere Almató (darrer diumenge d'agost) i per la Festa Major (segon diumenge de setembre).

ON ES BALLA?

Al nucli urbà de Sant Feliu Sasserra.

VESTIMENTA

Els homes porten barret de copa, camisa clara, pantalons foscos, espadenyes de vetes i un ram de flors a la mà dreta. Les senyores es vesteixen amb xal, tot i que a vegades han portat una caputxa, faldilla estampada i espadenyes de vetes.

QUI HO BALLA?

Els dansaires són dues parelles que representen l'autoritat senyorial. Per festa major la ballen una parella d'adults, i per les altres festes, un nombre indeterminat de parelles de diferents edats.

COM ES BALLA

Els quatre balladors fan diferents evolucions al voltant de la plaça, una part caminada i una altra ballada, i es repeteix dues vegades. La dansa del Treure Ball té els mateixos passos que una sardana curta; té trenta-dos compassos que es repeteixen quatre vegades i, per tant, té un tiratge sencer de cent vint-i-vuit passos. Es dansen trenta-dos passos de passeig i trenta-dos punts de saltat, amb la particularitat que, en el compàs setze, el ballador passa el ram per sobre el cap de la donzella.

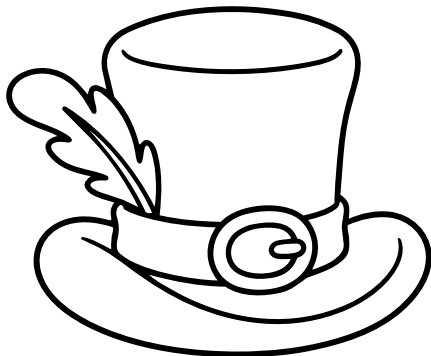
CURIOSITAT

A la segona part de la dansa, dos homes del públic prenen les dues balladores a les seves respectives parelles, els quals es veuen obligats a buscar-ne d'altres d'entre el públic per continuar ballant. Això es va repetint mentre hi hagi homes del públic disposats a "robar" les parelles, establint-se així una llarga cadena fins que s'acaba la peça musical.

ACOMPANYAMENT MUSICAL

Cobla.

VEURE VÍDEO

TORNAR

DANSA ALPENSINA

QUAN ES BALLA?

Diumenge més proper a Sant Cosme i Sant Damià (27 de setembre).

ON ES BALLA?

A la plaça Major d'Alpens.

VESTIMENTA

Els homes porten barret de copa, camisa clara, pantalons foscos, espardenyes de vetes i un ram de flors a la mà dreta. Les senyores es vesteixen amb xal, tot i que a vegades han portat una caputxa, faldilla estampada i espardenyes de vetes.

QUI HO BALLA?

Deu parelles encapçalades per les pabordesses i els pabordes, i aquests últims duen un ram de flors a les mans.

COM ES BALLA

La dansa d'Alpens i el ball cerdà consten de tres parts. A la primera, dues parelles de pabordes, vestides de gala, comencen a dansar. Quan aquesta part s'acaba, les dues parelles de pabordes van acompanyant els fadrins i les fadrines al mig, elles treuen els fadrins i ells, les fadrines, convidant-los a dansar. Aleshores, a la segona part, els dansaires ballen fent dues rotllanes al voltant de la plaça, una més àmplia amb els fadrins i les fadrines i una altra al seu interior amb les dues parelles de pabordes. Les dues rotllanes es van estrenyent fins que al final s'alcen enlaire les balladores. A la tercera part, i per cloure la dansa, es fa un vals-jota on hi participen els dansaires i molta gent del públic.

CURIOSITAT

És una dansa cerimonial que té els seus orígens en una època de prosperitat econòmica de la vila, amb una societat dominant de tipus senyorial.

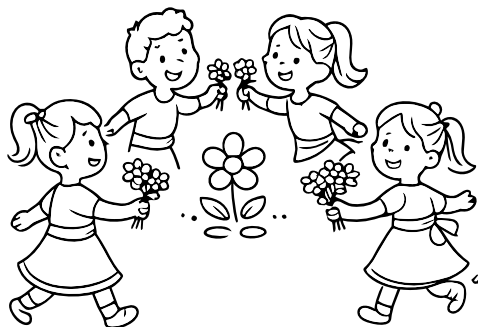
ACOMPANYAMENT MUSICAL

Cobla.

VEURE VÍDEO

TORNAR

.... MÚSICS QUE VAN RECOLLIR LES CANÇONS

Aquesta pàgina et presenta alguns dels músics i investigadors que van ajudar a conservar cançons del Lluçanès. Fa molts anys, aquestes cançons només es transmetien de boca en boca, i es podien perdre amb el temps. Gràcies a la seva feina de recollir-les i escriure-les, avui encara les podem conèixer i cantar. Sense aquestes persones, una part molt important de la nostra cultura hauria desaparegut.

Joaquim Pecanins

(Prats de Lluçanès, 1883 - Banyoles, 1948)

Va ser un músic, folklorista i pedagog nascut a Prats de Lluçanès. Va recuperar, entre d'altres, la peça nadalenca "Fum, fum, fum", difosa posteriorment arreu.

Foto de la musicòloga Glòria Ballús Casòliva

Joan Tomàs i Joan Amades

Joan Tomàs

(Barcelona, 1896-1967)

Va ser col·laborador de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya (OPCP) i va recollir un ampli corpus de cançons tradicionals arreu del país, també al Lluçanès.

Joan Amades

(Barcelona, 1890-1959)

Un dels grans referents en l'estudi de la cultura popular catalana, va compilar i difondre un extens repertori de tradicions i cançons.

Joan Tomàs (esquerra) i Joan Amades (dreta) recollint cançons de Josepa Serra de Casanoves, filla d'Olvan, veïna de Santa Maria de Merlès, a la Cortada, en la missió de recerca per a l'OCPC núm. 48, 25 d'agost de 1931. Font: Arxiu de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya (F-15_097). Departament de Cultura. © Abadia de Montserrat

Josep Maria Vilarmau

(Sta. Maria de Merlès, 1900 - Sta. Maria de Merlès, 1947)

Va destacar per la seva feina de recerca i documentació de la cultura popular local, especialment en l'àmbit de la cançó tradicional. La seva proximitat al territori li va permetre recollir testimonis directes de gran valor.

Font: Endrets. Geografia literària dels Països Catalans

Jaume Arnella

(Barcelona, 1943)

Referent de la música tradicional catalana, ha recuperat i reinterpretat cançons populars, incloses algunes del Lluçanès. La seva tasca combina investigació i difusió a través de l'escenari.

Font: Viquipèdia

..... LES CANTADORES

Les dones cantadores del Lluçanès han estat les guardianes de la nostra memòria! Amb la seva veu, han fet que les cançons dels nostres avis i àvies no s'oblidin mai i continuïn omplint d'alegria els nostres pobles.

Cantadores de Sobremunt

Aquest grup és un tresor viu que va renéixer als anys setanta en tallers cooperatius. Al voltant de la Dolors Estrada, les dones cantaven mentre treballaven per fer la feina més lleugera.

Des de l'entitat Solc, Música i Tradició al Lluçanès es va editar un cançoner. Les cançons que hi figuren van ser recollides per Jaume Arnella. Aquest cançoner barreja humor i picaresca amb peces que aquestes dones havien après de petites.

Roser Estrada (esquerra) i Teresa Icart de Sobremunt a la Trobada de Sobremunt el 1994. Font: Arxiu Solc

Cantadores joves de Sobremunt a la Trobada de Sobremunt el 1994. Font: Arxiu Solc

Infants de Sobremunt i Sant Boi de Lluçanès a la Trobada de Sobremunt el 1994. Font: Arxiu Solc

Cantadores de La Torre d'Oristà

Com la resta de grups de la zona, aquestes dones són les guardianes de la memòria. Interpreten cançons que parlen de la vida a pagès, assegurant que les noves generacions no oblidin com sonava el passat a la nostra comarca. Van fer conèixer, entre d'altres, la cançó de la Morronga, molt popular al poble.

Carme Orriols, Coloma Pons, Rosa Lladó, Joana Sabatés i M. Àngels Sabatés (1999). Font: M. Àngels Clotet

Cantadores d'Alpens

Eren convidades habituals en trobades de cantadors organitzades en l'antic cicle Solc, Música i Tradició al Lluçanès. Avui en dia ja no existeix el cicle, però les cantadores d'Alpens encara mantenen viva la seva identitat i activitat. Actualment participen de les troba-

Pepeta Plans, Palmira Casademunt i Maria Vila (1990). Font: Arxiu Solc

des de cantaires que se celebren anualment a sant Boi de Lluçanès que organitza l'Isabel Iborra. Representen la força de la comunitat a Alpens, on el cant coral i popular ha estat sempre una eina per unir els veïns i mantenir les festes tradicionals ben vives.

Conxita Capelles, Roser i Soledat Montferrer i Isabel Iborra (2026). Font: Eva Boixadé

Cantadores i cantadors de Prats de Lluçanès

Rosalia Cañellas, Maria Antich i Ramona Fuster, antigues cantadores de Prats de Lluçanès a Sobremunt (1994). Font: Arxiu Solc

Alfons Ballús, Teresa Safont i Manel Gost, de Prats, a la Trobada de la Torre (2001). Font: Pep Comeras

Alfons Ballús, Teresa Safont, Salvador Puntí i Mercè Gost, de Prats, a la Trobada de la Torre (2002). Font: Pep Comeras

..... BIBLIOGRAFIA

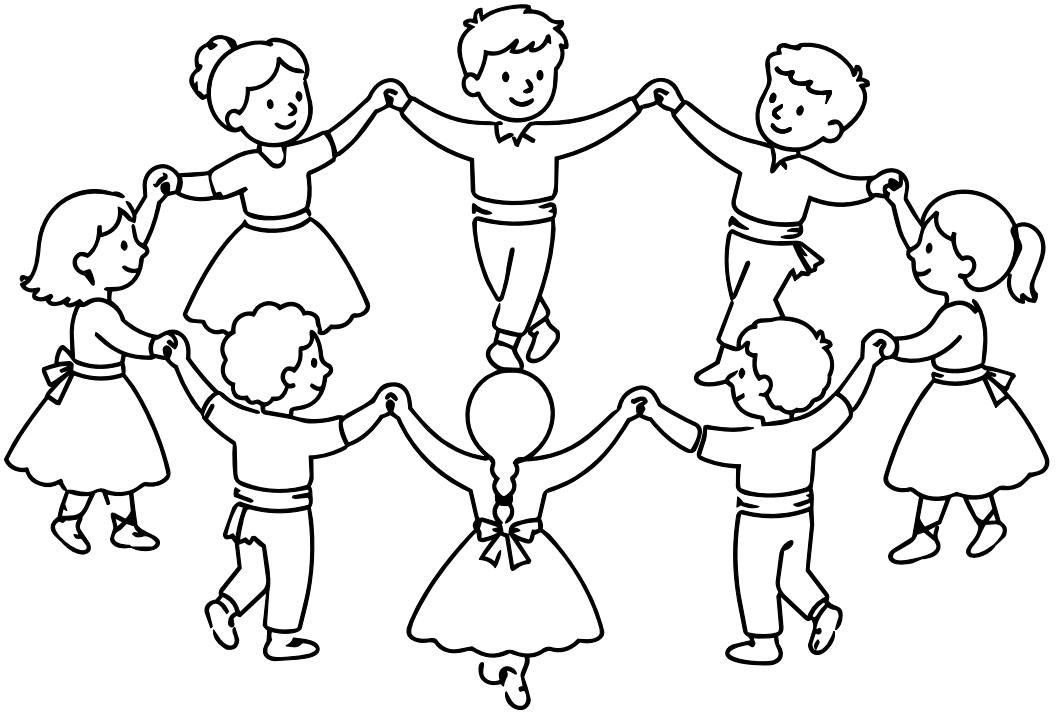
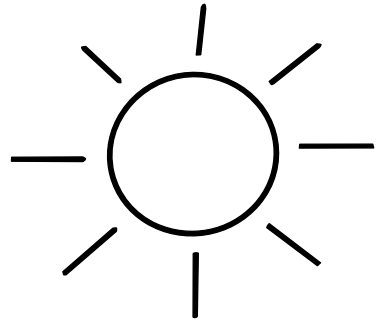
Vilarmau, Josep M. (1997). *Folklore del Lluçanès*. Vic: Grup de Recerca Folklòrica d'Osona.

Cançoners de Sobremunt (2013). Prats de Lluçanès: Solc, Música i Tradició al Lluçanès.

Dances del Lluçanès (s/d) [CD].

Diputació de Barcelona (s/d). *Mapes de patrimoni cultural*.
<https://www.diba.cat/ca/web/opc/xep/mapes>.

**BONES
VACANCES!**

Consorci del
LLUÇANÈS

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Educació
i Formació Professional**

CRP d'Osona extensió de Perafita

Lluçanès ✖
territori educador

EMAL
ESCOLA DE MÚSICA I ARTS
DEL LLUÇANÈS

**Diputació
Barcelona**